contact

orgaan van de

Arubaanse Onderwijs Bond

CONTACT

Orgaan van de Arubaanse Onderwijsbond

Correspondentie adres: San Nicolas, Postbus 386

BESTUUR :

R. M. RAYMANN, Voorzitter — Boerhavestraat 34. Tel. 1390
J. BASTIAANSE, Vice Voorzitter — Gilles Poppestraat 1, Tel. 7216
O. FERROL, 1ste Sekretaris — Fergusonstraat 62A. Tel. 2856
G. W. JANSEN, 2de Sekretaris — Mohikanenstraat 18. Tel. 6036
S. KHARGI, Penningmeester — Fergusonstraat 38A. Tel. 3983
D. J. FRIELINK, Commissaris — Spaans Lagoen 17. Tel. 7534

REDAKTIE : S. KHARGI
J. SNIJDERS Brasil 23A. Tel. 7362
R. M. RAYMANN

Verenigde Antilliaanse Drukkerijen

April 1969

Bestuursmededelingen

Op de bestuursvergadering van 27 maart j.l. kwamen o.m. aan de orde:

1. brief van een aantal leden;
2. briefwisseling met een lid op St. Eustatius;
3. bijwerken van lijst met adressen voor de verzending van „Contact";
4. financiële positie van de A.O.B.

Ad 1. Een aantal leden richtte zich in een brief tot het bestuur met het verzoek van het recht tot royement gebruik te maken t.a.v. een lid, dat zich op zeer afkeurenswaardige wijze in het openbaar over activiteiten van de bond en een harer bestuursleden had uitgelaten.
Het bestuur was het met de strekking van deze brief geheel eens, doch vond onmiddellijk royement te drastisch.
Besloten werd, bedoeld lid per aangetekend schrijven te laten weten dat dergelijke uitlatingen niet getolereerd kunnen worden en dat het bestuur bij herhaling, onverwijld tot royement zal overgaan. Ten overvloede is nogmaals herhaald, dat elk lid met alle soorten van kritiek en/of problemen ten alle tijden welkom is op de maandelijkse bestuursvergadering (elke laatste donderdag van de maand) en dat de ledenvergadering de instantie is om het bestuursbeleid goed of af te keuren. De leden, die zich in bovenvermelde brief tot het bestuur wendden, zijn schriftelijk van het bestuursbesluit in kennis gesteld.

Ad 2. Eén onzer leden op St. Eustatius had zich met een probleem tot het A.O B.-bestuur gewend.
Door het verstrekken van de nodige informatie betrekking hebbende op dit probleem, heeft het bestuur de weg gewezen waarlangs een en ander kan worden opgelost.

Ad 3. Als er leden zijn, die nog adressen weten, waaraan volgens hun mening „Contact" ook dient te worden toegezonden, dan gaarne opgave hiervan aan de redaktie.

Ad 4. Op de volgende bestuursvergadering zal de penningmeester een duidelijk overzicht geven van de financiële positie van de A.O.B. op dit moment. Daar de verwachtingen niet al te rooskleurig zijn, heeft het bestuur besloten alvast de bestuurskosten zoveel mogelijk te beperken.

De brugklas '68-'69

Hoewel het schooljaar nog niet is afgelopen, lijkt het me toch zinvol enkele kritische kanttekeningen te maken in verband met de nabije toekomst.

Een jaar geleden verkeerden we nog in onzekerheid over de invoering van het nieuwe systeem. Toen eenmaal de kogel door de kerk was, werden de zaken stevig aangepakt, waarbij men zich realiseerde, dat er fouten gemaakt zouden worden, leerzame fouten. Commissies werden uit de grond gestampt, vergaderingen volgden elkaar in hoog tempo op en het papier was zeer willig. Over 't algemeen waren de erbij betrokken leraren enthousiast, ondanks de extra hoeveelheden werk.

In september begon dan de praktische toepassing van alle theorieën en ideeën. Voor de opvallendste karakteristiek van de brugklas, de studielessen, dienden opdrachten gemaakt te worden. Elke school diende er een aantal in, die dan weer over alle brugklassen verspreid werd. De opzet van deze opdrachten, opgaven waaraan de leerling zelfstandig werkt en die ongeveer 45 tot 90 minuten tijd in beslag nemen en die zeer eenvoudig te corrigeren zijn, is niet geheel en al geslaagd. Ten eerste bleken vele opdrachten binnen zeer korte gemaakt te kunnen worden (soms zelfs binnen de 10 minuten) en ten tweede eisten sommige opdrachten een te lange correctietijd. Het ontwerpen van opdrachten is geen gemakkelijke zaak en vraagt dan ook heel wat uren werk. Hiervoor vond geen vergoeding plaats en dus was het begrijpelijk, dat de bron zeer spoedig opdroogde met als gevolg, dat vele leerlingen alle opdrachten reeds gemaakt hebben; dan zijn we op het punt aangeland waar de leerkracht zijn improvisatietalent weer moet gaan aanspreken en dat lijkt me zeker in het eerste jaar een onwenselijke zaak. Er waren wel plannen om tot samenwerking met Curaçao te komen, maar daarvan heb ik niet veel gemerkt. Van verschillende zijden is gesuggereerd dat het maken van opdrachten beloond moet worden en dit lijkt me inderdaad de juiste weg. De realiteit is nu eenmaal, dat enthousiasme taant en dat een geldelijke beloning veel goeds kan doen.

De brugklas is een selectieve instelling, met als doel de leerling de juiste onderwijsweg op te helpen. De selectie kan slechts goed verantwoord en gefundeerd zijn, als er strakke maatstaven aangelegd worden, waaraan elke onderwijzer zich dient te houden. Zo kwam men op het idee van centrale proefwerken voor de vakken Spaans, Engels, Nederlands en Wiskunde. Op dezelfde dag maakt elke brugklasleerling hetzelfde werk. De norm voor de correctie en voor de cijfers wordt centraal vastgelegd, waarbij voor het laatste uitgegaan wordt van het H.A.V.O.-niveau. Enkele van deze centrale proefwerken hadden een onvoldoend selectief karakter en

kunnen dan ook nauwelijks meegeteld worden voor de uiteindelijke beoordeling van de leerling. De meningen over de aard van de proefwerken verschilden menigmaal. Moet uitsluitend de intelligentie getest worden of moet de ijver ook een kans krijgen? Ik zou het laatste zeker niet verwaarlozen, aangezien de ervaring uitwijst, dat er heel veel mee bereikt kan worden. Door psychologen zijn er uitstekende intelligentietesten ontworpen, die veel meer effect sorteren dan wij voor elkaar zouden krijgen met centrale proefwerken, die uitsluitend op de intelligentie georiënteerd zijn. De oplossing lijkt mij dus een proefwerk, dat vraagt om ijver èn intelligentie.

Nu worden de rapportcijfers natuurlijk niet alleen samengesteld uit de resultaten van de centrale opgaven. Elke leerkracht kan naar eigen goeddunken mondelinge en schriftelijke beurten geven, die ook van invloed zijn op de eindcijfers. En hier kom ik dan bij een punt, waartegen ik bezwaar aanteken. De selectie komt n.l. op losse schroeven te staan, wanneer de eenheid zoek is. Dat gaat gebeuren, want het is mij verschillende malen gebleken, dat de maatstaven voor een repetitie over hetzelfde onderwerp door verschillende leerkrachten enorm uiteenlopen. Hier spreekt natuurlijk de individuele opvatting over de belangrijkheid van een deel van de leerstof een woordje mee.

Maar om het optimum te bereiken voor een juiste overgang naar de tweede klas (E.T.A.O., Mavo 3 en 4, Havo en VWO), zal die individualiteit grotendeels moeten worden opgeheven en dat kan alleen maar door nauwere samenwerking. Op 't ogenblik doet ieder zijn best er wat van te maken, maar doordat de brugklassen over zoveel scholen verdeeld zijn, blijft continu contact een lastige zaak. Een oplossing zie ik als volgt: een concentratie van brugklassen, het liefst één voor geheel Aruba; maar dat zal wel te veel problemen opleveren. Heel goed mogelijk lijkt mij een concentratie in Oranjestad en één in San Nicolas. Er zou dan dagelijks contact ontstaan tussen de docenten, die daar alleen les geven en daardoor kan de selectie veel rechtvaardiger plaatsvinden.

Uit mijn woorden is op te maken, dat mijn vertrouwen in de huidige brugsklas niet onbegrensd is. De komende jaren zullen uitwijzen of dit terecht is of niet. Ik hoop, dat er mensen zijn, die ook wat willen opmerken over de brugklas, uitwisseling van ideeën kan verhelderend werken. Dit blad is er voor.

G. BOUWMEESTER

In aansluiting op bovenstaand artikel van collega Bouwmeester, leek het de redactie interessant, om hieronder weer te geven, hoe de ervaringen van de collega's in Nederland zijn geweest met het brugklas-experiment. We citeren uit een Nederlands dagblad van 3 april j.l.:

De heer P. J. Geelkerken, voorzitter van de Vereniging voor M.U.L.O. (fungerende als Mavo-sectie in de Algemene Bond van Onderwijzend Personeel) merkte in de openingsrede van de algemene vergadering van zijn organisatie op 3 april te Hilversum o.m. het volgende op:

„Met grote voldoening mogen we vaststellen, dat de omzetting van het ulo in mavo meer is geweest dan een louter structurele aangelegenheid. Een ongekende activiteit is door de directeuren en leraren ontwikkeld om de overschakeling tot een succes te maken.

Wij zijn bijzonder dankbaar voor alles wat het Algemeen Pedagogisch Centrum in deze periode van opbouw van het m.a.v.o. heeft gedaan en hopen en verwachten, dat het zijn activiteiten met hetzelfde elan zal willen voortzetten.

Mede door deze uitstekende begeleiding, die aan de scholen kan worden gegeven, is het in de experimentele periode gelukt het aantal zittenblijvers belangrijk te verminderen."

Verder werd door de vergadering het bestuur opgedragen, in samenwerking met andere lerarenorganisaties te streven naar een wetswijziging, waardoor uit de brugklas voor m.a.v.o. het Frans als verplicht vak wordt vervangen door Engels. Bij alle takken van voortgezet onderwijs wordt Engels als verplicht vak geaccepteerd, terwijl dit vcor Frans discutabel te achten is.

Ook wordt het bestuur opgedragen, zo mogelijk samen met andere verenigingen te blijven aandringen op aanvullende examens voor m.a.v.o.-gediplomeerden. De huidige regeling voorziet niet in de mogelijkheid alsnog examen af te leggen in een vak, dat van belang is voor verdere studie van de m.a.v.o.-gediplomeerde.

Naschrift redactie:

Uit bovenstaande komt nog eens duidelijk naar voren het schrijnende gemis van een pedagogisch bureau op de Nederlandse Antillen. De taak van onze collega's in de brugklas is extra zwaar, omdat zij de zo noodzakelijke wetenschappelijke begeleiding moeten ontberen.

Dat zij ondanks dit gemis en ondanks het feit, dat de overheid druk doende is het moreel te ondergraven door onze gehele rechtspositie op losse schroeven te zetten, zich toch enthousiast hebben ingezet, om dit brugklas-experiment ook hier tot een succes te maken, verdient grote lof.

Dienstverband:

Vaste pensioengerechtigde dienst (pensioengerechtigde leeftijd 55 jaar met 20 dienstjaren) of indien gewenst tijdelijke dienst van 5 jaren.

De tussen haakjes vermelde bedragen zijn vergelijkbare bruto-salarissen per jaar in Nederland in Nederlands Courant.

Bij uitzending naar Aruba:

Vrije overtocht, ook voor het gezin, per boot of per vliegtuig.

Tegemoetkoming in de kosten van uitrusting: voor ongehuwden 2 maanden salaris met een maximum van NAf. 1.500,—, voor gehuwden 3 maanden salaris met een maximum van NAf. 3.000,—.

Huisvesting is als regel altijd verkrijgbaar. Het eilandsbestuur verleent hierbij desgewenst bemiddeling.

Bij beëindiging van het 5-jarig dienstverband:

Vrije overtocht, ook voor het gezin, van Aruba naar Nederland.

Terugzendpremie alleen in geval van tijdelijk dienstverband: ongehuwden 2 maanden salaris met een maximum van NAf. 1.250,—, gehuwden 2½ maand salaris met een maximum van NAf. 5.000,—.

Doorbetaling van het volle salaris gedurende 5 maanden na beëindiging van de actieve dienst. Gedurende deze 5 maanden wordt aan betrokkenen toegestaan hun werkzaamheden in Nederland te hervatten, c.q. een andere gesalarieerde dienstbetrekking te aanvaarden.

Sollicitaties, in tweevoud, waarin opgenomen volledige personalia, genoten opleiding en behaalde diploma's, staat van dienst, referenties en 2 recente pasfoto's, binnen twee weken na het verschijnen van dit blad in te zenden aan: De Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen, Badhuisweg 175, 's-Gravenhage.

Nog meer verschillen?

Met stijgende verbazing heb ik de advertentie — zie elders in het blad — van het Eilandgebied Aruba in de Vacature van 6 maart j.l. gelezen. Hierin worden onderwijzers gevraagd voor lager en MULO-onderwijs.

We lezen in de advertentie het volgende:

Vereisten:

A. Voor het lager onderwijs: het bezit van de hoofdakte.

B. Voor het MULO: het bezit van de hoofdakte plus tenminste één van de navolgende lagere of middelbare aktes: Handelskennis, Frans, Engels, Tekenen en Lichamelijke Oefening.

Bruto salarissen per jaar:

A. Onderwijzer eerste klasse categorie A (hoofdakte)

Hierna volgen dan de bedragen, die omgerekend worden om „vergelijk-

bare" bedragen te krijgen, en dan de volgende zin:
Wegens het bezit van een der bovengenoemde l.o.-aktes wordt bovendien een vergoeding van NAf. 360,— toegekend, terwijl een m.o.-akte n.r.v. NAf. 720,— per jaar wordt gehonoreerd.

B. Onderwijs eerste klasse categorie B (hoofdakte plus 2 l.o.-aktes of 1 m.o.-akte). Dan volgen weer de bedragen.

We zullen moeten aannemen dat de gegevens in deze advertentie juist zijn, want wij kunnen niet aannemen dat de overheid valse aanbiedingen doet bij het aanwerven van personeel.

We lezen dus dat groep A, voor het lager onderwijs in het bezit moet zijn van de hoofdakte en gesalarieerd wordt volgens salarissen onder A. Dat wil zeggen, dat de lagere aktes, ook tekenen en lichamelijke oefening gehonoreerd worden met NAf. 360,— per jaar. De zittende onderwijzers krijgen niets voor bevoegdheden in vakken die niet op de lagere school worden gegeven en NAf. 10,— voor tekenen en lichamelijke oefening. De onderwijzer eerste klasse categorie B wordt niet genoemd onder A, dus deze rang komt bij het lager onderwijs niet meer voor.

Verder zien we bij B, dat de onderwijzer eerste klas categorie B de hoofdakte plus twee lagere aktes moet hebben. Uit de advertentie zal iedereen lezen, dat dit geldt voor alle genoemde lagere aktes, dus ook tekenen en lichamelijke oefening.

Betekent dit alles nu dat er weer nieuwe verschillen gecreëerd worden tussen zittende onderwijzers en nieuwkomers, of zou er toch een onjuistheid staan in deze advertentie.

Over de gevolgen van het aantrekken van leerkrachten voor de duur van vijf jaar heeft een uitgebreid artikel gestaan in de Amigoe van dinsdag 8 april en daarnaar kunnen wij wel verwijzen.

De gehele gang van zaken is wel zeer teleurstellend en wrevel wekkend. Wanneer er straks collega's uit Nederland komen met verkeerde voorstelling van zaken, zal er weer een groep ontevredenen aan het leger bestaande toegevoegd zijn. Het merkwaardige is voor mij echter, dat er van de zijde van de volksvertegenwoordiging betrekkelijk weinig reactie komt. Men probeert zich te verschuilen achter allerlei verklaringen en uitspraken, maar waar het om gaat bij de gehele salaris- en verlofkwestie is het recht. De bestaande verbintenis, die eenzijdig wordt verbroken. In de wet wordt gesproken van toestemming in de vorm van handelingen. De toestemming is een van de vier eisen waaraan een overeenkomst moet voldoen. In het verleden is wel duidelijk uit de handelingen van de regering gebleken, dat het verlof een deel van de overeenkomst met de ambtenaren was. In de wet staat ook dat op de schuldenaar de verplichting rust de door hem aangegane verbintenissen na te komen. Bij wanprestatie kan de wederpartij de tussenkomst van de rechter inroepen. Het ziet er naar uit, dat dit onze laatste toevlucht zal worden.

Of zal de volksvertegenwoordiging opkomen voor de rechten van de

kiezers-ambtenaren. Als de nieuwe verlofregeling wordt aangenomen, ondanks alle duidelijke tegenstand van de zijde van de ambtenaren en onderwijzersbonden, dan is mijn vertrouwen in de volksvertegenwoordiging weg. Door wie wordt onze rechtszekerheid nu wèl gewaarborgd? Het advies van de ambtenarenbond over de nieuwe landssalarissen was volgens de geruchten vernietigend. De betrokkenen mogen niet weten wat er in dit advies van hun eigen bond stond. Maar dit heeft niet geholpen. Wat helpt dan wel? Hoe kunnen de ambtenaren nu zorgen dat er naar hen geluisterd wordt? Ik weet het niet. Maar teleurgesteld ben ik wel. En ik hoop voor de nieuwe collega's die nu gaan komen het allerbeste. Laten we hopen dat voor hen belofte wel schuld maakt.

J. BASTIAANSE

„St. Thomas" - Aanvullende ziekteverzekering

I.

Op verzoek van vele leden laten wij in het kort volgen de inhoud van de polis.

II.

		Maximaal claimbare bedragen 1	2	3
A.	Verblijf in het ziekenhuis per dag (maximaal 70 dagen)	f 25,—	f 20,—	f 13,50
B.	Kosten van medicijnen, bestraling, laboratorium en electro-cardiogram gemaakt tijdens verblijf ziekenhuis	,, 100,—	,, 100,—	,, 100,—
C.	Gebruik van operatiekamer	,, 65,—	,, 55,—	,, 45,—
D.	Honorarium van de arts die de operatie verricht	,, 500,—	,, 375,—	,, 250,—
E.	Honorarium van de huisdokter per bezoek (alleen voor bezoeken in het hospitaal, max. 70 bezoeken)	,, 5,—	,, 5,—	,, 5,—
F.	Bezoek van of aan specialist per bezoek (dus ook buiten het hospitaal met een maximum van 20 bezoeken)	,, 10,—	,, 10,—	,, 10,—
G.	Kosten van bevalling	,, 200,—	,, 150,—	,, 100,—
H.	Masseur (20 behandelingen à f. 5,—)	,, 100,—	,, 100,—	,, 100,—
	Maximale vergoeding per ziektegeval	,, 500,—	,, 400,—	,, 300,—

Ad. F: Wil men de kosten van de specialist declareren, dan is een briefje van de huisarts nodig, dat hij de hulp van de specialist gewenst achtte. Alleen de consulten worden dus vergoed, niet medicijnen, foto's, e.d.

Ad. G: Indien bevalling van de echtgenote plaats vindt in het ziekenhuis, is een verklaring van de behandelend geneesheer nodig, dat de opname noodzakelijk was, wil men de kosten aan de opname verbonden, vergoed krijgen (dit geldt ook voor de wettelijke vergoeding).

III.

N.B. Indien men op het ogenblik van afsluiting der verzekering lijdende is aan een bepaalde ziekte, worden de kosten van deze ziekte uiteraard niet vergoed.
In alle twijfelgevallen wordt het advies van de behandelend geneesheer gevraagd. De verzekering dekt ook de ziektekosten gemaakt buiten Aruba b.v. tijdens verlof of vakantie, uiteraard volgens deze polisvoorwaarden.
In de verzekering is dus niet opgenomen: consulten huisarts (behoudens het onder E. en G. vermelde) en botica.
Men heeft geen claimrecht de eerste 2 maanden na aanmelding; ongevallen uitgezonderd.

IV. **Premie**

De maandelijkse premie (inclusief administratiekosten) bedraagt:

	1	2	4
Lid alleen	*f* 3,10	*f* 2,60	*f*
Echtpaar	,, 6,60	,, 5,55	,, 2,10 (man)
			,, 2,95 (vrouw)
Echtpaar met 1 kind	,, 7,90	,, 6,60	,, 2,90 / 3,75
Echtpaar met 2 of meer kinderen	,, 10,10	,, 8,55	,, 4,— / 4,90

De aangesloten leden betalen de premie aan de contact persoon, Mej. Wijnaar (P. C. Hooftstraat 7, telefoon 5535, werkzaam aan de Pieter Boerschool) die dan voor de afdracht aan „St. Thomas" zorg draagt.

V. **Declaraties**

A. Indien men recht heeft op een vergoeding van de overheid, dient men de rekeningen eerst bij de administratie, de heer H. L. de Groot, Kamerlingh Onnesstraat 11, tel. 2512, alvorens ze bij het B.C. in te dienen.

B. Indien men geen recht op vergoeding van overheidswege heeft, worden de betaalde rekeningen ingediend bij de administrateur. De reke-

ningen dienen duidelijk te vermelden over welke periode zij lopen. Uitbetalingen geschieden via de administrateur van „St. Thomas".

VI.
Zij, die Aruba definitief verlaten kunnen verzekerd blijven gedurende hun verlofperiode. In Nederland kennen de verzekeringsmaatschappijen een wachttijd variërend van 3—5 maanden (en een premie van ±f. 15,— per persoon per maand). Die periode kunt U dus op deze manier overbruggen.

VII.
Ook voor andere verzekeringen kunnen wij U „New India" aanraden. Voor onderwijzers en ambtenaren is n.l. een regeling getroffen welke ons financieel voordeel oplevert. Informeert U eens bij de heer Ch. Ragunath, tel. 1020 of 5180.

Aanvullende gegevens

I. Bevalling
Indien bevalling van de echtgenote plaatsvindt in het ziekenhuis rekenen de artsen f. 100,—, f. 80,— of f. 60,— voor resp. 1e, 2e en 3e klas. Indien de bevalling thuis plaatsvindt brengen de doktoren een hoger bedrag in rekening. Omdat een vasthouden aan bovengenoemde honoraria geen volledige vergoeding van de kosten zou betekenen is in onderling overleg besloten tot een maximale vergoeding van f. 110,— (het gemiddelde huisartsentarief). Voorwaarde is echter dat de rekening van de arts m.b.t. deze claims gespecificeerd is.

II. Specialist

Telkens weer blijkt dat de rekeningen van de specialist alleen een totaal bedrag weergeven, zondere nadere omschrijving. Omdat de vergoeding van de specialist per consult berekend wordt ,is het noodzakelijk dat de nota's niet alleen weergeven het aantal, maar ook de data van de consulten en eventuele behandelingen. Vraagt dus om een gespecificeerde rekening (de verzekering neemt geen genoegen met een mondeling toelichting in de geest van: „Oh, dat waren .... bezoeken"). U bespoedigt hiermee de afhandeling van Uw claim.

III. Hospitaal

Ondanks de verhoging van de liggelden per 1 januari j.l., hebben we niet gedaan kunnen krijgen dat de polis in deze aangepast werd. Het is echter wel begrijpelijk: deze verzekering vormt voor de maatschappij nog steeds een verliespost en zij is dus niet van plan de polisbedragen te verhogen als daar niets tegenover staat. Het bedrag dat U zelf zult moeten bijpassen is echter niet groot: ¼ van het verschil tussen het huidige tarief en het in de polis genoemde bedrag.

Verkeersexamen

Hoewel ik alle lof heb voor allen, die ieder jaar weer hun krachten geven aan het organiseren van het schoolverkeersexamen, meen ik toch een paar opmerkingen te mogen maken.

Ik hoop dat het examen in de toekomst meer aan de praktijk zal beantwoorden.

De leerlingen moeten het rijtje van de „grote vijf" in goede volgorde leren. Immers er kan een situatie gegeven worden, waarin twee of meer motorrijtuigen van genoemde groep elkaar voorrang moeten geven. (Zie verkeersexamen 1965 B-6). Ik meen echter dat het voldoende is, indien de leerlingen weten welke motorrijtuigen tot de „grote vijf" gerekend worden, want de volgorde is slechts belangrijk voor de bestuurders van die motorijtuigen, die tot die categorie gerekend kunnen worden. Het is namelijk zeker, dat de meeste leerlingen nooit aan het verkeer zullen deelnemen als bestuurder van een van de „grote vijf".

Kortom voor derden in het verkeer is de volgorde niet belangrijk. Het is slechts een klein onderdeel van de leerstof, doch ik meen, dat we het onderwijs van overbodige leerstof moeten ontdoen en het meer moeten aanpassen aan de praktijk.

De volgende opmerking betreft de C-vragen van ieder examen. De leerlingen moeten namelijk de borden kleuren. Dit is iets wat we in de praktijk nooit doen. Immers we zien de borden en we weten wat ze betekenen. Hun

betekenis krijgen de borden door de vorm en de kleuren. Als we geleerd hebben wat de borden betekenen, houdt dit beslist niet in, dat we nu ook het tegenovergestelde kunnen.

M.a.w. het betekent niet, dat als we een bord kennen, we het ook kunnen kleuren. Om dit te leren is er een apart leerproces nodig[1]), hetgeen een verspilling van tijd is, omdat we deze verworven kennis toch nooit in de praktijk gebruiken.

Mijn voorstel is: Laat het kleuren van de borden op de examens weg. De onderwijzer hoeft er dan ook geen tijd aan te verspillen.

Ik hoop dat de examencommissie de nodige aandacht wil geven aan de bovengestelde problemen. De verkeerstheorie moet zich helemaal richten op de praktijk. Neemt U mij de tegenstrijdigheid niet kwalijk, maar verkeersvak moet „praktische-theorie" zijn.

Het is nu eenmaal zo in het onderwijs dat ieder examen richting-gevend is voor de leerstofinhoud, dus................. verander het examen.

F. M. VAN DRIE

[1]) Psychologie van het leren door Dr. C. F. van Parreren.

Beknopt uittreksel van het antwoord van de Schoolverkeerscommissie aan collega Van Drie:

1. Dank voor de toegezwaaide lof.
2. De commissie is het met uw opmerking over de volgorde van de „grote vijf" eens.
3. Het kleuren der borden wil de commissie wel handhaven,
   a) om praktische reden (bij afschaffing zouden examenopgaven in 4-kleurendruk moeten worden gemaakt, waarvoor de financiële middelen ontbreken,
   b) om met het examen zoveel mogelijk bij de gebruikte methode aan te sluiten.